

VÝBĚR LEGISLATIVNÍCH AKTUALIT

květen – červen 2024

ČESKÁ REPUBLIKA

Zákon č. 124/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů jednoznačně určuje **příslušnost správních orgánů k projednání přestupků podle tohoto zákona. Dle něj je k projednání přestupků dle v novele vyjmenovaných ustanovení zákona o ochraně spotřebitele příslušný ten správní orgán, který vykonává dozor nad dodržováním povinnosti, jejímž porušením došlo ke spáchání přestupku.** | účinnost od 22. května 2024

Zákon č. 125/2024 Sb., kterým se mění zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony zakotvuje nový **informační systém oprávnění k zastupování, ve kterém budou shromažďovány údaje o oprávněních k zastoupení a jejich vzájemných vazeb.** Správcem systému bude Digitální a informační agentura. Novela dále stanovuje rozsah údajů vedených v registru, práva a postupy při zápisu a pravidla přístupu a využívání údajů. | platnost od 1. července 2024, vybraná ustanovení od 1. července 2025

Vyhláška č. 131/2024 Sb., o dokumentaci staveb byla přijata k provedení nového stavebního zákona (zákona č. 283/2021 Sb.). Vyhláška stanovuje **obsah dokumentace pro povolení stavby, rámcové povolení, povolení změny využití území, provádění stavby a odstranění stavby, a dále také obsah pasportu staveb, doplnění dokumentace pro vydání rozhodnutí o umístění stavby o architektonicko-stavební řešení a stavebně konstrukční řešení. Vyhláška dále stanovuje obsahové náležitosti stavebního deníku, jednoduchého záznamu o stavbě a způsob jejich vedení.** | účinnost od 1. července 2024

Nařízení vlády č. 134/2024 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 5/2023 Sb., o kompenzacích poskytovaných na dodávku elektřiny a plynu za stanovené ceny, ve znění pozdějších předpisů se týká oblasti **poskytování úhrad prokazatelné ztráty a přiměřeného zisku účastníkovi trhu s elektřinou nebo účastníkovi trhu s plynem, který dodává elektřinu nebo plyn zákazníkům a byl dotčen cenovou regulací.** Tato novela provádí dílčí změny v nařízení vlády upravujícím poskytování kompenzací, především co se týče ověřování údajů v žádosti. | účinnost od 29. května 2024

Sdělení Českého úřadu zeměměřického a katastrálního č. 141/2024 Sb., o vyhlášení dne, kdy dojde k zápisu údajů o bonitovaných půdně ekologických jednotkách do základního registru územní identifikace, adres a nemovitostí, vyhláší, že **dne 1. ledna 2025 dojde k zápisu údajů o bonitovaných půdně ekologických jednotkách do základního registru územní identifikace, adres a nemovitost.** | účinnost od 4. června 2024

Vyhláška č. 145/2024 Sb., kterou se mění vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výtěžku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění vyhlášky č. 112/2017 Sb. upravuje **způsob výpočtu a výši náhrad poskytovaných ve správním řízení správním orgánem jiným osobám a paušální náhrady nákladů řízení účastníkem, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti.** | účinnost od 1. července 2024

EVROPSKÁ UNIE

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1468 ze dne 14. května 2024, kterým se mění nařízení (EU) 2021/2115 a (EU) 2021/2116, pokud jde o standardy dobrého zemědělského a environmentálního stavu, schémata pro klima, životní prostředí a dobré životní podmínky zvířat, změnu strategických plánů SZP, přezkum strategických plánů SZP a osvobození od kontrol a sankcí **upravuje a provádí dílčí změny v nařízení (EU) 2021/2115 a (EU) 2021/2116, kterým se stanoví pravidla podpory pro strategické plány, jež mají být vypracovány členskými státy v rámci společné zemědělské politiky (strategické plány SZP).** | platnost od 13. června 2024

Nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1401 ze dne 7. března 2024, kterým se mění nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2022/2104, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o obchodní normy pro olivový olej na základě mezinárodních závazků dochází k **úpravě charakteristik a požadavků pro olivový olej co se týče čistoty oleje.** | platnost od 10. června 2024

Rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2024/1441 ze dne 11. března 2024, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/2184 stanovením metodiky pro měření mikroplastů ve vodě určené k lidské spotřebě na základě přezkoumání zveřejněných studií tímto zavádí **metodiku pro měření mikroplastů ve vodě určené k lidské spotřebě.** | platnost od 10. června 2024

Směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1438 ze dne 14. května 2024, kterou se mění směrnice Rady 2001/110/ES o medu, 2001/112/ES o ovocných šťávách a některých podobných produktech určených k lidské spotřebě, 2001/113/ES o ovocných džemech, rosolech a marmeládách a kaštanovém krému určených k lidské spotřebě a 2001/114/ES o některých druzích zahuštěného a sušeného mléka určeného k lidské spotřebě dochází k **dílčím změnám co se týče pravidel pro jakost a původ medu a ustanovení týkajících se ovocných šťáv, džemů a dalších produktů.** | platnost od 13. června 2024

Nařízením Komise (EU) 2024/1451 ze dne 24. května 2024, kterým se mění příloha II a příloha III nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1333/2008, pokud jde o potravinářské přídatné látky kyselina vinná (L(+)-) (E 334), vinany sodné (E 335), vinany draselné (E 336), vinan sodno-draselný (E 337) a vinan vápenatý (E 354) na základě stanoviska Evropského úřadu pro bezpečnost potravin dochází ke **změnám seznamu potravinářských přídatných látek schválených pro použití v potravinách co se týče podmínek pro použití kyseliny vinné (L(+)-) (E 334), vinany sodné (E 335), vinany draselné (E 336), vinan sodno-draselný (E 337) a vinan vápenatý (E 354).** | platnost od 17. června 2024

VÝBĚR Z PUBLIKOVANÉ JUDIKATURY

Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 21 Cdo 1011/2023 ze dne 29. dubna 2024 týkající se **výpovědi z pracovního poměru**

„Dílčí závěr je tedy takový, že o organizační změně může rozhodnout i zástupce zaměstnavatele, a to jak zákonný zástupce, tak zástupce na základě dohody o plné moci [...] Podle ustanovení § 440 odst. 1 o. z. překročil-li zástupce zástupčí oprávnění, zavazuje právní jednání zastoupeného, pokud překročení schválí bez zbytečného odkladu. To platí i v případě, kdy za jiného právně jedná osoba, která k tomu není oprávněna.“

„Podle ustanovení § 446 o. z. překročil-li zmocněnec zástupčí oprávnění a nesouhlasí-li s tím zmocnitel, oznámí to osobě, se kterou zmocněnec právně jednal, bez zbytečného odkladu poté, co se o právním jednání dozvěděl. Neučiní-li to, platí, že překročení schválil; to neplatí, pokud osoba, s níž zástupce právně jednal, měla a mohla z okolností bez pochybností poznat, že zmocněnec zástupčí oprávnění zjevně překračuje.“

„Překročil-li tedy zástupce zaměstnavatele (jak zákonný zástupce, tak zástupce na základě dohody o plné moci) při rozhodnutí o organizační změně své zástupčí oprávnění, může zaměstnavatel překročení schválit nejspozději do doručení výpovědi z pracovního poměru dané zaměstnanci pro jeho nadbytečnost.“

Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 21 Cdo 1276/2023 ze dne 30. dubna 2024 týkající se **náhrady škody za pracovní úraz**

„...z obsahu seznámení s právními, nebo ostatními předpisy anebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci by mělo být zaměstnanci zřejmé, jakým způsobem má – aby předešel poškození svého zdraví – postupovat jak při každodenním běžném výkonu práce, tak i v případě mimořádných situací, jež mohou během výkonu práce na pracovišti nastat. Vlastní seznámení jako takové (obsah školení) se musí vztahovat k činnosti, kterou bude zaměstnanec za podmínek konkrétního pracoviště vykonávat (srov. § 103 odst. 2 zák. práce), neboť jen tak může zaměstnanec získat představu o potenciálních rizicích spojených s výkonem práce, která tak bude moci lépe eliminovat. Povaha, závažnost a množství rizikových faktorů, na něž by zaměstnanec měl být školením o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci připraven, jsou odvislé od komplikovanosti výrobních, pracovních nebo technologických procesů, k jejichž realizaci výkon práce směřuje. Jejich odhalování a identifikace je povinností zaměstnavatele (§ 102 odst. 3 zák. práce). Mnohotvárnost situací, které mohou při výkonu práce nastat, však vylučuje, aby zaměstnanec byl v rámci školení zaměstnavatelem detailně instruován o všech možných událostech a jejich variantách, s nimiž jsou rizikové faktory výkonu práce spojeny, neboť zaměstnavatel je nemůže vždy předjímat. Z hlediska závěru o tom, že zaměstnanec byl zaměstnavatelem řádně seznámen s právními, nebo ostatními předpisy anebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, je významné, že i pro tyto případy bylo (muselo být) zaměstnanci na základě poskytnutých informací zřejmé, jakým způsobem má (nebo naopak nesmí) postupovat, aby k poškození zdraví nedošlo.“

„... samotná skutečnost, že konkrétní situace, při níž došlo k poškození zdraví zaměstnance pracovním úrazem, nebyla jako potenciální riziko výkonu práce na školení z bezpečnosti a ochrany zdraví při práci probírána, sama o sobě neodůvodňuje závěr, že předpoklad pro zproštění povinnosti zaměstnavatele nahradit zaměstnanci škodu nebo nemajetkovou újmu spočívající v řádném seznámení s právními, nebo ostatními předpisy anebo pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci [§ 270 odst. 1 písm. a), § 270 odst. 2 písm. a) zák. práce] nebyl naplněn. Takový závěr odůvodňuje teprve zjištění, že z obsahu školení ani jinak pro poškozeného zaměstnance nevyplýval dostatek informací (poznatků), na jejichž základě by mu bylo (muselo být) zřejmé, jakým způsobem má (nebo naopak nesmí) postupovat, aby k poškození zdraví nedošlo.“

Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 26 Cdo 749/2023 ze dne 22. května 2024 týkající se **započtení, smluvní pokuty a bezdůvodného obohacení**

„V projednávané věci jsou předmětem řízení nároky, které mají souvislost se Smlouvou – strany uzavřely smlouvu o dílo, v ní si sjednaly smluvní pokutu pro případ porušení povinností žalované – zhotovitelky díla, a také si ujednaly vystavení dvou bankovních záruk, kterými byla zajištěna povinnost žalované za řádné provedení díla a zajištění řádného odstranění vad a nedodělků v průběhu části záruční doby. Žalobce uplatnil nárok na smluvní pokutu, tvrdil, že žalovaná povinnosti utvrzené touto pokutou nesplnila, žalovaná tvrdila, že žalobce čerpal bankovní záruky neoprávněně (nebyly splněny podmínky pro jejich čerpání), a takto bezdůvodně vyplacené plnění uplatnila jako obranu proti žalobnímu nároku a započítala svou (tvrzenou) pohledávku. Byť je bankovní záruka písemným prohlášením banky, tedy jejím jednostranným právním jednáním (§ 2029 o. z.), a nárok na vrácení neoprávněně vyplacené bankovní záruky je bezdůvodným obohacením (§ 2991 o. z. – viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 2. 2023, sp. zn. 29 Cdo 2649/2022),

není to samo o sobě pro závěr, zda jde o provázanou pohledávku ve smyslu § 617 odst. 1 o. z., rozhodující. Podstatná je její souvislost se Smlouvou – pohledávka žalované na vrácení (podle ní) neoprávněně vyplacených bankovních záruk vychází ze vztahů účastníků, které mají se Smlouvou spojitost, a proto je lze z pohledu § 617 odst. 1 o. z. považovat za provázané pohledávky.”

Mgr. Jakub Málek – malek@plegal.cz

Ráchel Kouklíková – kouklikova@plegal.cz

ODEBÍREJTE NÁŠ PRAVIDELNÝ MĚSÍČNÍ NEWSLETTER

Navštivte naši stránku www.peytonlegal.cz/clanky a v její spodní části se přihlaste k odběru našeho pravidelného měsíčního newsletteru plného zajímavých článků a právních aktualit.

PEYTON legal NA WEBU A SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

Navštivte naše webové stránky na www.peytonlegal.cz, na kterých naleznete novinky z naší kanceláře, publikované články a dozvíte se podrobné informace o celém týmu, poskytovaných službách a další zajímavosti o činnosti kanceláře. Jsme i na [LinkedIn](#) a [Facebook](#).